

ארבעה אבות פרק ראשון בבא קמא

יז

עין משפט
נר מצוה

קמח א מיי פ"א מהל'
 י"ט פ"א הלכה ג סמג
 עשין יב טושי"ע י"ד סימן
 רמז ספיק יח:
 א ב ג מיי פ"א מהל'
 נתיק ממונ הלכה ה
 סמג עשין טו טושי"ע ח"מ
 סימן טפס ספיק א ופתיק
 ו וסימן של ספיק א:
 ב ד מיי של פ"א הלכה ג
 סמג עשין טו טושי"ע ח"מ
 סימן של ספיק ג:
 ג ה מיי של הלכה ד
 טושי"ע של ספיק ה:
 ד ו מיי של הלכה י
 טושי"ע של ספיק י:

פני ושלשים וששה אף. לו כגימטריא הכי הוי: והלא לפני
 אחאב עשו בן. שעשו לו הספד גדול כדאמרין
 כמספד הדרימון בן טבירמון כדמתרגמינן
 כמספד אחאב בן עמרי דקטיל ימיה הדרימון בן טבירמון ובמלממה
 היה שחיו שם עם רב וכולן ספדו
 עליו ואע"ג דכתיב (מלכים א' כז)
 ויעבור היינה צממנה וזמרינן
 (סנהדרין דף טז:) צבדוד רשעים
 רינה צבדוד אחאב בן עמרי רינה
 היינו לנריקים שצדוד אצל עבדיו
 ואחזביו היו מספדין אותו:

אלא שהניחו ס"ת על פטתו.

ואע"ג דכ"פ בתרא דמ"ק

(כ"ה) גבי רב הונא משמע דאסור

לעשות קן משום דאסור לישב ע"ג

מטה שס"ת מונחת עליה ובהקומץ

רצה (מנחות דף נז:) איכא פלוגתא

דאמוראי ליכא למיפיק מדרי נחמיה

דהכא דשאני חזקיה דהוא גדול

בתורה וכמעשים טובים צייתא:

והאמר מר גיורא למוד תורה

שפטיא יריד מעשה.

פי' כגונטרס אלמא מעשה עדיף

וקשה לר"מ דלדרכה מהכא דייק

ספ"ק דקדושין (דף מ: וסס) למוד

גדול ממעשה גבו וקניס שהיו מקובצין

בעליית בית נטוה צלוד ושאלה

שאלה זו כפניהס למוד גדול או

מעשה גדול וגמנו כולם ואמרו למוד

גדול שמיניא לידי מעשה ואומר ר"מ

דה"פ והאמר מר שלמוד מביא לידי

מעשה וכיון שאנו אומרים קיים הרי

אנו אומרים שלמד דאי לא שלמד

היאך קיים שהלמוד מביא לידי

מעשה ולא מסיק אלדעמיה השתא

לחלק בין למד ללימד ומשני הא

לאגמורי (דלימור) ודאי לא אמרינן

דהא ודאי עדיף שמיניא את הרבים

לידי מעשה כשמתלמד ובשאלמות דרב

אחאי גאון (י"ג קיים אמרינן לימד

לא אמרינן אלל גרס ומנח תפילין

והדר אמר לו ותו לא ופריך גמרא

והיאך הוה מנח תפילין מחלה קודם

שהיה אומר להם השמעמחא והלא

למוד גדול ממעשה ומשני הא למגמר

הא לאגמורי דליגמר נפשיה למוד

גדול שמיניא לידי מעשה אלל לאגמורי

לאחרים לא עדיף ולפיכך היה מניח

תפילין תחילה:)

הדרן עלך ארבעה אבות

ביצד הרגל מועדת. אמתימין

דפ"ק (דף טו:) קאי ומימא

אי אלדפתח ליתני כיצד השן כרישא

ואי אלסליק הא תנינא ושור המזיק נרשות

והאדם הנזק והאדם צוקף ואומר ר"י

ודאי אלדפתח ציה קאי ושן ורגל כמד

משיבי משום דשין

בהלכותיהן ומחד קרא נפקי ומשום

דמנח רגל בתר שן נקט הכא רגל כרישא

דסליק מיניה:

הבהמה מועדת. אימ דגרס והנהמה

בזיו"ו וה"פ כיצד העדאה דרגל לשבר

דך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

וחד אמר שבעה ואמרי לה שלשים ת"ר
 וכבוד עשו לו במותו זה חזקיה מלך יהודה
 שיצאו לפניו שלשים וששה אלף חלוצי כתף
 דברי ר' יהודה א"ל ר' נחמיה והלא לפני
 אחאב עשו בן אלא שהניחו ס"ת על ממתו
 ואמרו קיים זה מה שכתוב בזה והאידין לא
 נמי עבדינן הכי אפוקי מפיקין אנוהי לא
 מנחינן ואיבעית אימא אנוהי נמי מנחינן
 קיים לא אמרינן אמר רבה בר בר חנה הוה
 איולא בהדיה דר' יוחנן למשאל שמעתא
 כי הוה (י"ג עייל לבית הכסא והוה בעינא
 מיניה מלתא לא פשיט לו עד דמשיי דיה
 ומנח תפילין ומברך והדר אמר לו אפילו
 קיים אמרינן לימד לא אמרינן (והאמר מר
 אגדול למוד תורה שהלמוד מביא לידי
 מעשה ל"ק הא למיגמר הא לאגמורי (א"ר
 יוחנן משום ר"ש בן יוחאי מאי דכתיב
 'אשריכם זורעי על כל מים משלחי רגל
 השור והחמור כל העוסק בתורה ובגמילות
 חסדים וזכה לנחלת שני שבטים שנאמר
 אשריכם זורעי ואין וריעה אלא צדקה
 שנאמר זורעי לכם לצדקה וקצרו לפי חסד
 ואין מים אלא תורה שנאמר (הווי כל
 צמא לכו למים וזכה לנחלת שני שבטים
 זוכה לכילה כיוסף דכתיב 'בן פורת יוסף
 בנות צעדה עלי שור וזכה לנחלת יששכר
 דכתיב 'יששכר חמור גרם אית דאמרי
 אויביו נופלין לפניו כיוסף דכתיב 'בהם
 עמים ינגח יחדו אפסי ארץ וזכה בינה
 כיששכר דכתיב 'ומבני יששכר יודעי בינה
 לעתים לדעת מה יעשה ישראל:

הדרן עלך ארבעה אבות

ביצד הרגל מועדת. כלומר

במה הרגל מועדת: לשבר

בדרך הלכה. כלומר בדרך הלכה:

הכמה מועדת בו. קפרינן בגמ' (ע"ג)

היינו רגל היינו בהמה הא תנא ליה

לשבר דרך הלכה: היפה כמעט.

שינו הוא זה ותולה דקנן (ה) הלך

חצי נוק ותו לא: או שפיו לזרות

מפניו בו. אע"ג דלאו שינו הוא

אלא אורחיה הוא אפ"ה ח"נ ותו לא

דהלכתא גמירי להו וברשות הניזק

קאמר דכתיב פטור כדאוקימנא

כריש פ"ק (דף ג:) לזרותות מולדה

דרגל לפוטרו כריש: ונפל על כלי.

אחר: ראשון. מוקי רגל הן ומשלמת

כולה ואחרון ע"י לזרותות נשבר

הלך חצי נוק: דלני קשור כרגלו.

כל דבר הנקשר ברגל התרגול

קרי דליל. ואית דגרסי לני:

מסדם. מרקד: משלם חצי נוק.

דליל היינו לזרותות כדמפרש בגמ'

[ט:] דלדיה אדויי. הידום נמי כגון

שהתו והלזרותות שזרו את הכלים:

חצי נוק והתרגולין מועדין

ברגליו או שהיה מהדם

ומשבר את הכלים משלם חצי נוק:

גמ'

ואי אלסליק הא תנינא ושור המזיק נרשות

והאדם הנזק והאדם צוקף ואומר ר"י

ודאי אלדפתח ציה קאי ושן ורגל כמד

משיבי משום דשין

בהלכותיהן ומחד קרא נפקי ומשום

דמנח רגל בתר שן נקט הכא רגל כרישא

דסליק מיניה:

הבהמה מועדת. אימ דגרס והנהמה

בזיו"ו וה"פ כיצד העדאה דרגל לשבר

דך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

וחד אמר שבעה ואמרי לה שלשים ת"ר
 וכבוד עשו לו במותו זה חזקיה מלך יהודה.
 וישנה דש"ס הוא
 ולא לאשמועינן דחזו חזקיה דהאי קרא
 בחזקיה כתיב אלל אגב
 אורחיה דמפרש מאי כבוד עשו לו
 כמותו נקט ואלמ הכי: תולוי
כפף. כמו וחללה נעלו (דברים כה)
כתפיהס: והאידינא מפקינן. ספר
 מורה קמי גברא רבא: אנוחי. על
 מטתו לא מנחינן: **כי הוה עייל**
לביה הכסא. כלומר וימנח מלח כי
 הוה עייל לבית הכסא אמר לו הכי
 קיים אמרינן לימד לא אמרינן ולימד
 אמרו לחזקיה והאידינא לא משום
 כבודו לחזקיה דלימד עדיף מתיקס:
מביא לידי מעשה. אלמא מעשה
 עדיף: **למיגמר.** לעלמו מעשה עדיף
 אלל לאגמורי לאחריני עדיף ממעשה
 הלך לימד לא אמרינן: **זורעי.**
 היינו נדקה חסד כדמפרש לקמיה:
לנחלת שני שבטים. דהכי משמע
 רגליס יסלחו נחלת השור והחמור.
 יוסף וששכר: **ננוס לעדה עלי שור.**
 היינו כילה: **חמור גרם.** מתרגמא
 עמיר בניכסין: יוסף איקרי שור
 כבוד שורו הדל לו (דברים ג:)

הדרן עלך ארבעה אבות

ביצד הרגל מועדת. כלומר

במה הרגל מועדת: לשבר

בדרך הלכה. כלומר בדרך הלכה:

הכמה מועדת בו. קפרינן בגמ' (ע"ג)

היינו רגל היינו בהמה הא תנא ליה

לשבר דרך הלכה: היפה כמעט.

שינו הוא זה ותולה דקנן (ה) הלך

חצי נוק ותו לא: או שפיו לזרות

מפניו בו. אע"ג דלאו שינו הוא

אלא אורחיה הוא אפ"ה ח"נ ותו לא

דהלכתא גמירי להו וברשות הניזק

קאמר דכתיב פטור כדאוקימנא

כריש פ"ק (דף ג:) לזרותות מולדה

דרגל לפוטרו כריש: ונפל על כלי.

אחר: ראשון. מוקי רגל הן ומשלמת

כולה ואחרון ע"י לזרותות נשבר

הלך חצי נוק: דלני קשור כרגלו.

כל דבר הנקשר ברגל התרגול

קרי דליל. ואית דגרסי לני:

מסדם. מרקד: משלם חצי נוק.

דליל היינו לזרותות כדמפרש בגמ'

[ט:] דלדיה אדויי. הידום נמי כגון

שהתו והלזרותות שזרו את הכלים:

חצי נוק והתרגולין מועדין

ברגליו או שהיה מהדם

ומשבר את הכלים משלם חצי נוק:

גמ'

ואי אלסליק הא תנינא ושור המזיק נרשות

והאדם הנזק והאדם צוקף ואומר ר"י

ודאי אלדפתח ציה קאי ושן ורגל כמד

משיבי משום דשין

בהלכותיהן ומחד קרא נפקי ומשום

דמנח רגל בתר שן נקט הכא רגל כרישא

דסליק מיניה:

הבהמה מועדת. אימ דגרס והנהמה

בזיו"ו וה"פ כיצד העדאה דרגל לשבר

דך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך

הלכה פי' דרך הלכה פי' דרך הלכה

תורה אור השלם

1. אשריכם זורעי על כל

קמח משלחי רגל השור

והחמור: ישעיהו לב ב

2. זורעי לכם לצדקה

קצרו לפי חסד נירו לכם

נר ונתן לדודש את

עיר יבוא ויהי צדק

3. הוי כל צמא לכו

למים ואיש אין לו ספק

לכו שברו ואכלו ולכו

שברו בלוא כסף ובלוא

מחיר ון וחלב:

ישעיהו נה א

4. בן פרת יוסף בן פרת

נלי עין בנות צעדה עלי

שור: בראשית מט כב

5. יששכר חמור גרם

רבין בין המשפתי:

בראשית מט יד

6. כבוד שורו ו